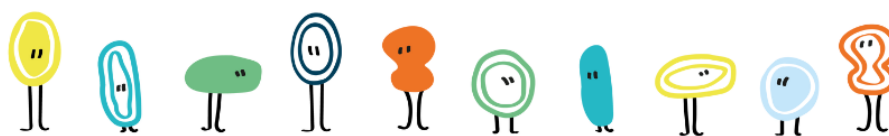

Financieel Beleidsplan 2024-2028

Stap	Actie	Datum	Versie
1	Concept	05/2024	
2	GMR instemming	06/2024	
3	RvT informeren		
4	Vastgesteld door CvB / Directie	06/2024	
5	Evaluatie gepland op	06/2028	
	Financieel Beleidsplan 2024-2028.docx		

Inhoud

Inleiding	3
De financiële positie van Stichting Opwijs.....	4
Staat van baten en lasten.....	4
Balans en eigen vermogen.....	4
Meerjarenbegroting	4
Afbouwen reserves.....	5
Bovenmatige reserves.....	5
Relatie kengetallen en kwaliteit.....	6
Structuur financiële bevoegdheden en verantwoordelijkheden.....	6
Verdeling van de middelen over de scholen	6
Ontwikkeling leerlingaantallen.....	6
Bestuursformatieplan.....	7
Stichting Opwijs Opvang	7
ANBI status.....	7
Steunverenigingen en -stichtingen.....	7
De toekomst; Financieel Beleidsplan 2024 - 2028	9
Budgetneutraal.....	9
Meerjarenbegroting 2024-2028.....	9
Resultaatverdeling.....	9
Impulsbeleidsprogramma.....	9
Allocatie van middelen.....	10
Bestuurskantoor en de inzet van middelen.....	10
Solidariteitsbijdragen	11
Taalklassen	11
Planning & Control Cyclus.....	13
Begrotingsproces.....	13
Budgetbewaking (monitoring) en signalering / P&C cyclus	13
Jaarrekening.....	13

Inleiding

Stichting Opwijs is het bevoegd gezag van vier basisscholen/kindcentra: de Goede Herderschool, Kindcentrum Emma, Hildegart Kindcentrum en Kindcentrum de Heijberg, allemaal gelegen in de Rotterdamse wijk Hillegersberg-Schiebroek. Op onze vier basisscholen met in totaal vijf locaties krijgen dagelijks ongeveer 1300 leerlingen onderwijs van 150 personeelsleden. Het bestuur van Stichting Opwijs handelt conform de Code Goed Bestuur. Stichting Opwijs kent een two-tier model waarbij er een scheiding is tussen het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. In augustus 2022 is er naast Stichting Opwijs Onderwijs een dochterstichting gevormd waarin de opvang is vastgelegd. Dit Financieel Beleidsplan heeft betrekking op Stichting Opwijs Onderwijs.

De financiële, personeels- en salarisadministratie wordt uitgevoerd door Groenendijk Onderwijs Administratie BV. De controle van de jaarrekening wordt uitgevoerd door Van Ree Accountants.

Doel Financieel Beleidsplan

Het doel van het Financieel Beleid is de financiële continuïteit van de organisatie te waarborgen. Tevens gaat het om de optimale randvoorwaarden te creëren voor het Strategisch Beleidsplan 2023-2027. De basis van de continuïteit ligt in de toestroom van nieuwe leerlingen en de doorstroom van nieuwe leerlingen vanuit de opvang, en de daarmee samenhangende bekostiging.

Financieel beleid en financiële doelstellingen

Dit document beschrijft het financiële beleid voor Stichting Opwijs Onderwijs. Dit Financieel Beleidsplan vervangt het Financieel Beleidsplan 2020-2024. Het doel is de financiële continuïteit van de stichting te waarborgen alsmede kaders te stellen die gebruikt zullen worden tijdens het opstellen van de begroting.

De financiële positie van Stichting Opwijs

Staat van baten en lasten

Aan de hand van de staat van baten en lasten wordt het resultaat over het kalenderjaar bepaald. Deze wordt vergeleken met de vooraf opgestelde begroting. De mate van afwijking geeft weer in hoeverre de stichting in control is met betrekking tot de financiële positie. Onderstaande tabel betreft de staat van baten en lasten behorende bij het jaarverslag 2023. Deze geeft een beeld over 2023 en 2022.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OC en W	€ 10.945.704	€ 10.033.837	€ 911.867	€ 10.551.770	€ 393.934
Overige overheidsbijdragen	€ 637.509	€ 536.480	€ 101.029	€ 634.621	€ 2.888
Overige baten	€ 455.479	€ 465.059	-€ 9.580	€ 226.750	€ 228.729
Totaal Baten	€ 12.038.692	€ 11.035.376	€ 1.003.316	€ 11.413.141	€ 625.551
Lasten					
Personele lasten	€ 10.389.527	€ 9.565.181	€ 824.346	€ 9.837.873	€ 551.654
Afschrijvingen	€ 243.548	€ 255.091	-€ 11.543	€ 247.696	-€ 4.148
Huisvestingslasten	€ 704.657	€ 743.651	-€ 38.994	€ 493.432	€ 211.225
Overige lasten	€ 1.198.592	€ 823.591	€ 375.001	€ 967.296	€ 231.296
Totaal lasten	€ 12.536.324	€ 11.387.514	€ 1.148.810	€ 11.546.297	€ 990.027
Saldo baten en lasten	-€ 497.632	-€ 352.138	-€ 145.494	-€ 133.156	-€ 364.476
Financiële baten en lasten	€ 122.908	€ 0	€ 122.908	€ 7.652	€ 115.256
Totaal resultaat	-€ 374.724	-€ 352.138	-€ 22.586	-€ 125.504	-€ 249.220

Balans en eigen vermogen

Stichting Opwijs is een gezonde stichting met eigen vermogen. Het eigen vermogen bedraagt op 31 december 2023 € 3.131.264. Naast het eigen vermogen zijn er ook voorzieningen opgebouwd. Deze bedraagt op 31 december 2023 € 1.235.835. Het eigen vermogen bedraagt per balansdatum 2023 € 3.131.264 en bestaat uit een algemene reserve publiek, algemene reserve privaat en bestemmingsreserve NPO. De bestemmingsreserve NPO bedraagt ultimo 2023 € 363.996. De private bestemmingsreserve is gevormd vanuit de schoolfondsen. Per balansdatum 2023 bedraagt deze reserve € 136.108. De algemene reserve publiek bedraagt per 31 december 2023 € 2.631.161. Onderstaande tabel toont de balans van Stichting Opwijs per 31-12-2023.

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	€ 1.321.052	€ 1.279.523	Eigen vermogen	€ 3.131.264	€ 3.505.987
Financiële vaste activa	€ 9.795	€ 9.795	Voorzieningen	€ 1.235.835	€ 1.117.774
Vorderingen	€ 539.591	€ 243.612	Langlopende schulden	€ 182.840	€ 91.787
Liquide middelen	€ 3.929.148	€ 4.558.905	Kortlopende schulden	€ 1.249.647	€ 1.376.287
Totaal activa	€ 5.799.586	€ 6.091.835	Totaal passiva	€ 5.799.586	€ 6.091.835

Meerjarenbegroting

Bestuurlijke keuzes met betrekking tot de meerjarenbegroting worden altijd genomen met goedkeuring van de Raad van Toezicht. Onderstaande tabel toont de meerjarenbegroting van 2024 t/m 2027. In begrotingsjaar 2024 is het totaalresultaat van de hele Onderwijsstichting Opwijs negatief, zijnde -/-€ 216.895. Dit heeft twee oorzaken. Ten eerste het negatieve resultaat voor het bestuurskantoor-onderwijs (-/-€ 77.426) en ten tweede de kosten ten laste van het impulsbeleidsprogramma (-/-€ 139.469). De scholen, inclusief de

Taalklassen, hebben een begroting op € 0. Het resultaat van de schoolfondsen is begroot op € 0. In 2025 en 2026 is de begroting voor de onderwijsstichting negatief. In 2027 is deze positief. Dit komt door het aflopen van de gereserveerde kosten voor het Impulsbeleidsprogramma.

Onderstaand de meerjarenbegroting 2024-2027.

Totaal	Opwijs Onderwijs			
	2024	2025	2026	2027
Baten				
Rijksbijdragen	9.238.581	8.584.894	8.368.576	8.498.023
Overig overheid	631.914	458.969	373.332	373.332
Overige baten	782.997	768.626	766.772	777.434
Totale baten	10.653.492	9.812.489	9.508.680	9.648.789
Lasten				
Personeel	9.078.133	8.183.190	7.888.987	8.030.397
Afschrijvingen	223.596	225.053	223.852	206.892
Huisvesting	737.915	693.115	698.440	703.895
Overig	830.743	798.645	717.814	695.774
Totale lasten	10.870.387	9.900.003	9.529.093	9.636.958
Totaalresultaat	-216.895	-87.514	-20.413	11.831

Afbouwen reserves

Op 31-12-2019 bedroeg de algemene reserve € 3.413.200. Gezien de ontwikkelingen in 2020 met betrekking tot de mogelijkheid tot terugvordering van bovenmatige reserves is in het Financieel Beleidsplan 2020-2024 beleid geformuleerd om de reserves af te bouwen tot het niveau van het normatief publiek eigen vermogen. Dit werd gedaan door middel van negatief begroten en het impulsbeleidsprogramma. Per 31-12-2023 heeft dit geresulteerd in een algemene reserve van € 2.631.161. In de komende jaren zal vanuit de meerjarenbegroting nog eens € 312.991 worden besteed van deze algemene reserve. Dit wordt besteed aan het resterende deel van het impulsbeleidsprogramma en het negatieve resultaat van het bestuurskantoor in 2024. De algemene reserve komt dan uit op € 2.318.170 per 31-12-2027.

Daarnaast zal er een deel van de algemene reserve worden ingezet voor het verhogen van de voorziening groot onderhoud als wij de componenten methode gaan hanteren. Deze methode zorgt ervoor dat er meer geld vastgezet wordt op onze bankrekening. De inschatting per 22-5-2024 is dat hiervoor een bedrag van € 900.000 verschuift van de algemene reserve naar de voorziening groot onderhoud. Dit zorgt ervoor dat de algemene reserve per 31-12-2027, met doorvoering van de nieuwe methode voorziening groot onderhoud, uitkomt op € 1.418.170.

Bovenmatige reserves

Vanaf 2020 is er de verplichting voor besturen met een eigen vermogen boven de signaleringswaarde om zich in het jaarverslag hierover te verantwoorden. In de meerjarenbegroting kunnen besturen laten zien voor welke investering ze sparen en voor wanneer die gepland staat, zodat de reserve wordt ingezet.

Er is door het ministerie een rekenmethode opgesteld voor het berekenen van de hoogte van de bovenmatige reserve. We hebben als stichting volgens deze berekening een bovenmatige reserve van € 1.056.433 per 31-12-2023.

Eigen vermogen per 31-12-2023	
Algemene reserve privaat Schoolfonds	€ 136.108
Bestemmingsreserve	€ 363.996
Algemene reserve (publiek)	€ 2.631.161
Begroot resultaat 2024-2027	-€ 312.991
Inschatting overstap voorziening groot onderhoud	-€ 900.000
Prognose Algemene Reserve Publiek 31-12-2026	€ 1.418.170
<u>Balans PCOHS dd 31-12-2023</u>	
Totaal eigen vermogen	€ 3.131.264
Privaat eigen vermogen	-€ 136.108
Feitelijk eigen vermogen	€ 2.995.156
Normatief eigen vermogen	-€ 1.938.723
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	€ 1.056.433

Als wij hiervan de doorvoering van de nieuwe methode voorziening groot onderhoud en de negatieve meerjarenbegrotingcijfers 2024-2027 vanaf trekken dan hebben wij geen bovenmatige reserves.

Relatie kengetallen en kwaliteit

Zowel het Ministerie van OCW als de onderwijsinspectie toetsen de jaarrekening aan de hand van een set financiële kengetallen. Ook wij hanteren deze kengetallen om te kijken naar de financiële gezondheid van onze organisatie. Omdat onze cijfers ruim van de signaleringswaarde af liggen vormt dit geen risico voor de organisatie.

Structuur financiële bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De directeuren zijn verantwoordelijk voor hun eigen begroting. Zij zijn bevoegd binnen de begroting uitgaven te doen. Het College van Bestuur is verantwoordelijk en bevoegd voor de bovenscholse begroting (de begroting van het bestuurskantoor en het gezamenlijk beleid).

Verdeling van de middelen over de scholen

Reeds vele jaren is het gebruikelijk dat binnen Stichting Opwijs de bekostiging van het rijk (de lumpsum) verdeeld wordt over de scholen aan de hand van de afgegeven beschikking. Dit houdt in dat een beschikking voor school A ook daadwerkelijk ten gunste komt van school A. Ook aanvullende subsidies worden op deze manier verdeeld.

Ontwikkeling leerlingaantallen

Het leerlingenaantal is van grote invloed op de bekostiging die wij krijgen van het rijk. Met de vereenvoudiging bekostiging is de teldatum veranderd van 1 oktober naar 1 februari. Onderstaande tabel geeft een weergave van het leerlingenaantal van 2012 t/m 2024:

	Werkelijk cijfers uit Bron												Vastgesteld door DUO		
	1 okt 12	1 okt 13	1 okt 14	1 okt 15	1 okt 16	1 okt 17	1 okt 18	1 okt 19	1 okt 20	1 okt 21	1 okt 22	1 okt 23	1 feb 22	1 feb 23	1 feb 24
Hildegart	403	420	423	426	411	409	415	415	400	387	395	389	403	404	402
Heijberg	351	366	365	386	391	414	404	390	381	362	335	303	367	349	316
Emma	432	448	483	492	476	484	482	481	439	425	368	339	430	375	352
Goede Herder	273	242	256	272	279	275	266	243	219	209	203	198	211	190	208
Taalklassen GHS												7	0	14	23
Totaal Opwijs	1459	1476	1527	1576	1557	1582	1567	1529	1439	1383	1301	1236	1411	1332	1301

Als we kijken naar de stichtingsbrede leerlingaantallen dan zien we dat er een forse daling is van het aantal leerlingen. We zien in 2023 een afname van 293 leerlingen in vergelijking met 2019. Dit heeft grote invloed op de bekostiging. De oorzaak hiervan ligt in het grote aantal scholen in onze wijken en de zichtbaarheid en profilering van onze scholen/kindcentra. Dit onderdeel is speerpunt voor de komende periode.

Bestuursformatieplan

In het voorjaar wordt het bestuursformatieplan opgesteld. In dit plan worden de middelen die per kalenderjaar beschikbaar zijn omgerekend naar een formatiegetal per school per schooljaar. Aan de hand van dit FTE getal kan op schoolniveau de formatie voor het komende schooljaar worden besproken voor de werkverdelingsplannen.

Het FTE getal wat beschikbaar is voor de scholen zal altijd in relatie staan met de begroting van de school. Het blijft een inschatting van de middelen t.o.v. de formatie. De directeuren zijn (binnen kaders) vrij om te kiezen tussen OP en OOP. Uiteindelijk is de uitputting (de exploitatie) leidend m.b.t. het behaalde financiële resultaat over het boekjaar.

Stichting Opwijs Opvang

Per 1 augustus 2022 is dochterstichting Opwijs Opvang opgericht. Hieronder valt de kinderopvang binnen Stichting Opwijs, zowel de BSO, TSO, VSO als de Peuteropvang. De gelden en ook het vermogen van het deze dochterstichting is ten allen tijde gescheiden van de gelden en het vermogen van de onderwijsstichting. Zodoende heeft het uitgangspunt van dit financieel beleid alleen betrekking op het onderwijs deel.

ANBI status

Stichting Opwijs heeft met ingang van januari 2020 de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Het hebben van deze status heeft een aantal voordelen. Zo is er een vrijstelling van erf- en/of schenkbelasting, hierdoor betalen we geen erfbelasting of schenkbelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang. Tevens zijn giften voor donateurs aftrekbaar van de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting. Verder fungeert de ANBI-status ook als 'keurmerk'. Het geeft namelijk aan dat we aan bepaalde criteria voldoen.

Steunverenigingen en -stichtingen

Door Van Ree is er onderzoek gedaan naar de verschillende steunverenigingen en steunstichtingen. Hieruit is naar voren gekomen dat er een aantal rechtspersonen is (verenigingen en stichtingen) die een zekere mate van verbondenheid vertonen met Stichting Opwijs.

Hierbij zijn drie 'soorten' rechtspersonen onderscheiden:

1. de rechtspersonen die, blijkens hun statuten, een rechtstreekse steun kunnen verlenen aan Stichting Opwijs of de scholen die daarvan uitgaan;
2. de rechtspersonen die activiteiten uitvoeren die rechtstreeks en uitsluitend zijn gelieerd aan een of meerdere scholen die van Stichting Opwijs uitgaan;
3. de rechtspersonen die activiteiten uitvoeren die zijn gelieerd aan Stichting Opwijs of daarvan uitgaande scholen, maar dat ook doen ten opzichte van andere (rechts)personen.

Van Ree heeft een advies uitgebracht waarin een aantal concrete stappen is beschreven om de situatie nog meer gedetailleerd in beeld te krijgen en om actief betrokken te raken bij deze rechtspersonen.

Het advies dat is gegeven, is dat het College van Bestuur met de besturen van de betreffende rechtspersonen in overleg treedt om de volgende zaken te bespreken:

- wat is de relatie tussen de betreffende rechtspersoon en de Stichting Opwijs, zowel formeel (statutair) als feitelijk?
- is die relatie 'op zijn plaats' en terecht?
- op welke wijze kunnen de belangen bijeen gebracht worden? Waarbij er voor wat betreft Stichting Opwijs ook drie opties zijn (waarbij de volgorde van de opties ook de volgorde van de inzet van het gesprek is):
 - om de inhoud van de 'rechtspersoon over te nemen' (= overgedragen te krijgen) waarna de rechtspersoon kan worden opgeheven;
 - om het vermogen van de rechtspersoon, voor zover dat toekenbaar is of kan zijn aan Stichting Opwijs of een school van de Stichting Opwijs overgedragen te krijgen;
 - om bestuurlijk te participeren binnen de rechtspersoon. Op deze wijze kunnen alle middelen die betrekking hebben op steunverlening aan Stichting Opwijs binnen het bevoegd gezagsbereik van het bestuur van de stichting komen en kunnen die ook maximaal worden aangewend in het belang van de stichting.

De toekomst; Financieel Beleidsplan 2024 - 2028

Budgetneutraal

Stichting Opwijs vindt het belangrijk dat de scholen in staat zijn budgetneutraal goed onderwijs te kunnen geven. Dit houdt in dat een school met de inkomsten die het binnenkrijgt de uitgaven kan betalen die nodig zijn om onderwijs te geven aan leerlingen. Sinds 2020 is dit het beleid van onze stichting. In 2020 en 2021 is er via de begroting een afbouwprogramma van de algemene reserve beschikbaar gesteld. Dat zagen we terug in de begroting(en). Vanaf 2022 zijn er geen extra gelden vanuit de algemene reserve beschikbaar gesteld voor de scholen. De scholen hebben echter wel andere extra middelen gekregen. In de periode 2021-2023 zijn er NPO gelden beschikbaar gesteld. In totaal was dit voor onze stichting € 2.112.859. Dit geld is niet alleen besteed aan tijdelijke krachten, maar is ook besteed aan structureel personeel. Daarnaast ontvangen de scholen andere subsidies zoals de subsidie basisvaardigheden en subsidie vrijroosteren leraren. Deze aanvullende middelen moet worden gebruikt voor hetgeen ze zijn aangevraagd/verkregen.

Meerjarenbegroting 2024-2028

Door het stoppen van de NPO en enkele andere subsidies, is er op dit moment jaarlijks 1,3 miljoen minder te besteden op de scholen. Daarnaast is het aantal leerlingen stichtingsbreed de afgelopen jaren met 20% afgenomen. De bekostiging is daarmee ook 20% lager. Doordat veel van de niet-personele-lasten hetzelfde zijn gebleven of zijn gestegen, zal ons personeelsbestand zo'n 25% lager moeten zijn om dit op te vangen. Steeds minder extra middelen en dalende leerling aantallen dwingen ons om maatregelen te nemen om te voorkomen dat we meer geld uitgeven dan dat er binnenkomt.

Resultaatverdeling

Vanaf 2022 begroten we op 0. Dit houdt in dat we alleen uitgeven wat er binnenkomt. Vanaf 2024 is de begroting en het behaalde resultaat leidend. Mocht er in een jaar toch minder uitgegeven worden dan begroot, dan blijft dat bedrag voor de school. Dat bedrag kan de school gebruiken in de komende periode om extra uit te geven. Een negatief resultaat zal gevolgen hebben voor de school, omdat de school dit zal moeten inlopen. Een voorbeeld: heeft een school in 2024 een positief resultaat (dit weten we definitief in het tweede kwartaal van 2025), dan kan de school dit in de begroting van 2026 als extra te besteden middelen opnemen. Heeft een school in 2024 een negatief resultaat, dan wordt dit resultaat van de te besteden middelen, voor de begroting 2026, afgehaald. Hierbij wordt er in beide gevallen wel gekeken naar het te verwachten resultaat van 2025, zodat dat verwerkt kan worden in de Kaderbrief van dat jaar. De reden dat er een jaar tussen zit heeft te maken met het feit dat de cijfers pas in juni van het volgende kalenderjaar definitief zijn vastgesteld (jaarverslag + begroting). Door deze manier te hanteren zijn de scholen veel meer integraal verantwoordelijk voor de begroting én voor de uitputting en voor het uiteindelijk behaalde resultaat.

Impulsbeleidsprogramma

Om de algemene reserve af te bouwen en op een goede manier naar de scholen te leiden is in 2018 het impulsbeleidsprogramma (IBP) bedacht. Het CvB heeft € 1.000.000,- beschikbaar gesteld in het kader van het impulsbeleidsprogramma. Impulsbeleidsprogramma's worden dus bekostigd vanuit de algemene reserve. Begin maart

2024 was er nog een onbenut deel van € 382.036,31. Tijdens de tweedaagse (o.a. met directeuren en CvB) van 5 en 6 maart 2024 is besloten om € 231.867,75 in te zetten voor de begroting van de portefeuilles. Portefeuilles zijn schooloverstijgende samenwerkingsteams die zich inzetten voor innovatie en ontwikkeling. Wij kennen de volgende portefeuilles: HRM-HRD, PR & Communicatie, ICT, KC Ontwikkeling & Opvang, Kwaliteitszorg en Basisvaardigheden. Tijdens de tweedaagse is ook besloten het resterende deel van € 150.168,56 niet meer in te zetten als IBP en terug te laten vloeien naar de algemene reserve. Hiermee is het impulsbeleidsprogramma gestopt per 2024 en volgen enkel nog maar de kosten van de lopende programma's.

Allocatie van middelen

Voor de kosten die ten laste komen van het bestuurskantoor zijn middelen nodig. Deze middelen komen uit de afdracht van de scholen aan het bestuurskantoor. De methode die hiervoor gehanteerd werd was een percentage van 8,11% van de reguliere Rijksbijdragen OCW en achterstandsgelden. Bij de invoering van de nieuwe vereenvoudiging bekostiging zijn er diverse losse onderdelen toegevoegd aan de reguliere Rijksbijdragen. Hierdoor is de afdracht hoger als hetzelfde percentage zou worden gehanteerd.

In de begroting 2023 en 2024 is een correctie doorgevoerd om dit te compenseren. De methode van een percentuele afdracht van de Rijksbijdragen OCW en achterstandsgelden is een goed hanteerbare methode die recht doet aan evenwichtige bijdrage aan de bestuurskantoorkosten door de scholen. Deze methode blijven we hanteren. Wel verlagen we het percentage van 8,11% naar 7,61%.

Bestuurskantoor en de inzet van middelen

De begroting van het bestuurskantoor kan worden opgedeeld in drie onderdelen. Deze drie onderdelen bij elkaar vormen de begroting van het bestuurskantoor. Het gaat hier om de volgende onderdelen:

- Reguliere kosten bestuurskantoor: het gaat hier met name om de kosten voor de staf, het CvB, de GMR en RvT. Andere kosten zijn de huur van het Onderwijshuis, adviesdiensten, nascholing, administratie, accountantscontrole, PR en kantoorkosten.
- Solidariteitskosten: onze Arbodienst.
- Onvoorziene en incidentele kosten: het gaat hier om kosten die niet regulier zijn of die we niet hadden voorzien. Voorbeelden hiervan zijn: coronakosten, overstap administratiekantoor, inhuur a.i. en werving CvB, Taalklassen bijdrage en naamswijziging.

De bestuursbijdrage (7,61%) van de scholen is voldoende om de reguliere kosten en solidariteitskosten te dragen.

De onvoorziene bestuurskosten worden momenteel betaald uit de algemene reserve. Deze kosten komen bovenop de reguliere bestuurskosten waardoor het bestuurskantoor (vaak) meer uitgeeft dan is begroot. Dat negatieve resultaat wordt "betaald" uit de reserve. Dit was in het verleden een goede manier omdat het geld wat op de scholen (of soms bestuurskantoor) "overbleef" aan het eind van het jaar naar de algemene reserve ging. De reserve werd op deze manier aangevuld. Echter, door de nieuwe manier van begroten en resultaatverdeling, waarbij de scholen een positief resultaat inzetten voor hun eigen school, wordt de reserve niet meer aangevuld. Hierdoor droogt de reserve op een gegeven moment op. Om te zorgen dat onvoorziene kosten ook op langere termijn betaald kunnen worden,

en om ervoor te zorgen dat we altijd een gezonde financiële buffer houden, dient de reserve te worden aangevuld. We willen dit bewerkstelligen door de scholen een vast percentage bijdrage te vragen om de reserves aan te vullen. Op deze manier is het voor de scholen en het bestuurskantoor voorspelbaar en krijgen we meer controle over onze financiële huishouding. De specifieke jaarlijkse uitwerking hiervan zal worden opgenomen in de jaarlijkse Kaderbrief.

Voor de zomer van 2024 wordt een nieuwe risicoanalyse opgesteld. Vanuit deze risicoanalyse wordt de hoogte van de aan te houden reserve berekend. Mocht Stichting Opwijs onder deze reserVENorm komen, zullen de scholen gevraagd worden een extra bijdrage te leveren. Op dit moment zijn er een tweetal onderdelen die invloed zullen hebben op de hoogte van onze algemene reserve. In 2024 zijn er onvoorziene en incidentele kosten die ten late komen van de algemene reserve. Daarnaast werken wij hard aan ons nieuwe MJOP en de omschakeling naar een nieuwe methode van voorziening groot onderhoud (gebouwen). Deze twee onderdelen hebben effect op de algemene reserve waardoor deze onder de nu bepaalde normatieve hoogte kan zakken in de toekomst. Het bepalen van de hoogte van de eventuele extra noodzakelijke afdracht kan pas plaatsvinden na de exacte cijfers van de twee hierboven genoemde onderdelen. Als bestuurskantoor nemen wij de komende periode onze kosten onder de loep en kijken wij of er mogelijkheden zijn om onze kosten te reduceren. Wij kijken ook naar de langere termijn, en of het bestuurskantoor gehandhaafd kan worden in de huidige vorm (aantal fte, huisvesting). Wij vragen de directeuren inspraak over incidentele en onvoorziene kosten die het bestuurskantoor maakt. Die inspraak krijgen ze. Stichting Opwijs heeft zogenoemde steunstichtingen. Er is onderzoek gedaan naar een gezonde relatie met deze steunstichtingen. De directeuren hebben gevraagd om in een vervolgonderzoek te onderzoeken of de reserves van steunstichtingen kunnen worden overgedragen aan de algemene reserves of specifieke schoolreserves.

Solidariteitsbijdragen

Op dit moment zijn er alleen bepaalde Arbo kosten (Perspectief, 12Support) als solidariteitskosten opgenomen in de begroting van het bestuurskantoor. Na zorgvuldige overweging hebben de directeuren voorgesteld deze methode aan te houden. Wel is het verzoek vanuit de directeuren gekomen om te onderzoeken of het gunstig is om ons weer aan te sluiten bij het vervangingsfonds (op dit moment zijn wij eigen risicodrager). Dit wordt medio 2024 onderzocht door de beleidsmedewerker HRM. De eventueel te betalen premie, en inkomsten vanuit het vervangingsfonds, zouden dan ten laste van de scholen komen.

Taalklassen

De begroting van de Goede Herderschool en die van de Taalklassen zijn per 2024 separaat opgesteld. Voor kalenderjaar 2023 is het begroot tekort van de Taalklas € 148.389,21. Dit bedrag zal vanuit de stichtingsreserve worden aangevuld. De Taalklassen zijn echter het afgelopen jaar gegroeid. Hierdoor lijkt er voor de komende jaren geen sprake meer te zijn van een tekort, maar van een klein overschot. De belangrijkste onzekerheid is het aantal leerlingen en de nieuwe politieke wind die mogelijk gaat waaien.

Er is afgesproken dat aan het eind van elk schooljaar (dus halverwege het begrotingsjaar) gekeken wordt naar de inkomsten en uitgaven van de Taalklassen. Belangrijk is te vermelden dat de leerlingen worden ingeschreven op de Goede Herderschool en vandaaruit ook bekostiging krijgen. Deze loopt een jaar achter (t-1) vandaar dat in 2023 (bij de start) het tekort mede zo groot is. Deze bekostiging wordt 1 op 1 doorgezet naar de Taalklassen.

Eind 2023 hebben wij met de school de volgende afspraak gemaakt. De investering die de stichting vanuit de algemene reserve heeft gedaan in de opstart van de Taalklassen vloeit langzaam weer terug naar de stichtingsreserves. In de begroting van de Taalklassen wordt uitgegaan van de werkelijk benodigde kosten voor de Taalklassen (huur, materialen en inzet personeel). Indien het resultaat in een kalenderjaar positief is zal het overgebleven bedrag op de volgende manier worden toegewezen:

- 1) het bedrag tot € 10.000,- zal terugvloeien naar de reserve van waaruit de opstart is betaald. In totaal zal niet meer geld terug naar de reserves vloeien, dan er in de Taalklassen vanuit de reserves is geïnvesteerd.
- 2) het bedrag boven de € 10.000,- zal toegewezen worden naar de begroting van de Goede Herderschool. Dit geld kan de school naar eigen inzicht inzetten.

Planning & Control Cyclus

Begrotingsproces

Sinds 2018 is het begrotingsproces aangepast. De schooldirecteuren zijn zelfstandig verantwoordelijk voor de begroting. Zij hebben de vrijheid binnen de kaders van het Financieel Beleidsplan en de Kaderbrief keuzes te maken waaraan zij de beschikbare middelen willen besteden. Tijdens het begrotingsproces werken directeur en het bestuurskantoor nauw samen om een zo sterk mogelijke begroting op te stellen. Deze begroting wordt vervolgens besproken met het CvB en hierna vastgesteld door de RvT.

Budgetbewaking (monitoring) en signalering / P&C cyclus

De budgethouders (de schooldirecteuren en het CvB) zijn verantwoordelijk voor de uitputting gedurende het jaar en het resultaat aan het eind van het jaar. Gedurende het jaar zorgt het bestuurskantoor voor de control cyclus. Dit houdt onder andere het opstellen van managementrapportages, de jaarrekening en grootboekcontrole in. Bij het bewaken van de financiële risico's behoort ook het monitoren van leerlingenaantallen.

Als onderdeel van de risicobeheersing maakt Stichting Opwijs jaarlijks een risicoanalyse. Het volgen van deze risico's maakt onderdeel uit van de rapportagecyclus.

Stichting Opwijs heeft een beschreven treasurystatuut. Hierin wordt het beleid ten aanzien van het vermogensbeheer geformuleerd en worden de bevoegdheden en verantwoordelijkheden en de organisatie vastgelegd.

Jaarrekening

De verantwoording naar het Ministerie en andere belanghebbenden vindt plaats aan de hand van het jaarverslag. Bij het opstellen van zowel het jaarverslag worden de RJrichtlijnen gevolgd. Een volledig jaarverslag bestaat uit twee onderdelen: Het bestuursverslag met informatie over het algemene instellingsbeleid en het financieel beleid; en de jaarrekening. Het jaarverslag moet uiterlijk 1 juli ingeleverd zijn bij DUO/Cfi, inclusief accountantsverklaring. Na het opstellen van het jaarverslag ontvangen de stakeholders van Stichting Opwijs een exemplaar hiervan.